

Kâğıt Kesîği Neden Çok Acı Verir?

Pınar Dündar

Küçük bir kâğıt kesîğinin canımızı neden günlerce acıtabildiğini düşündünüz mü hiç?

Öncelikle şunu belirtmemiz gerekir ki kâğıt kesîğinin verdiği acıya yönelik kapsamlı bir bilimsel çalışma yok. Ancak ellerinde pek fazla bilimsel veri bulunmasa da sınırlı kanıtlar ve anatomi konusunda sahip oldukları bilgiler ile bilim insanlarının bu konuya ilişkin bazı varsayımları var.

Bunlardan ilki sinir hücreleri ile ilgili. Vücudumuzda birbirine bağlı milyarlarca sinir hücresi (nöron) bulunur. Bu sinir hücrelerinin yüksek sıcaklığa, kimyasallara ve basınca karşı duyarlı, özelleşmiş algılayıcılarına nosiseptör adı verilir.

Parmak uçlarımızda vücudumuzun neredeyse diğer tüm bölgelerinden daha fazla nosiseptör bulunur. Nosiseptörler sıcak bir şey tuttuğumuzda ya da sivri bir şeye dokunduğumuzda beyne uyarı gönderir. Böyle durumlarda elimizi dokunduğumuz yerden hızlıca çekmemizin nedeni de budur.

Tek sorumlu nosiseptörler değil elbette. Kâğıt köşeleri de aslında göründükleri kadar masum değil. Sanıldığı gibi aksine köşeleri pürüzsüz olmadığından, kâğıtlar deri üzerinde bıçak gibi temiz, düz bir çizik açmak yerine testere gibi tırtıklı bir kesik açar. Ayrıca kesîğin olduğu yerde deriyi tahriş eden birtakım kimyasallar ve ileride enfeksiyona neden olabilecek bakteriler bırakabilirler. Bunlar da daha sonra hissedilen acıda rol oynar.

Diğer yandan kâğıt kesiklerinin derinde olmaması vücudun kanama ve kabuk bağlama gibi savunma mekanizmalarının harekete geçmemesine neden olur.

Bunun sonucunda tahrip olmuş sinir uçları açıkta kalır. O bölgedeki deri iyileşene kadar elimizi her kullandığımızda yaranın gerilerek açılması sinir uçlarını uyarır.

Kimi uzmanlar kâğıt kesîğinin neden tahminimizden daha çok acıdığının bir de psikolojik yönü olabileceğini öne sürüyor. Onlara göre ellerimiz sürekli gözümüzün önünde olduğu için hissettiğimiz acı da kendini sürekli hatırlatıyor ve bu acıya daha fazla odaklanmamıza yol açıyor olabilir.

İşte tüm bunlar hiç de derin olmayan, basit bir kâğıt kesîğinin bizde yarattığı orantısız acının nedenleri olarak görülüyor.

Kâğıdın taramalı elektron mikroskobu (SEM) altındaki görüntüsü. Kâğıt köşeleri her ne kadar düzmiş gibi görünseler de girintili çıkıntılıdır (altta).

